

(58. 15.)

Tekst van de artikelen 1—34, zooals zij luiden na de daarin tot op 15 November 1912 gebrachte wijzigingen.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is dat arbeiders verzekerd zijn tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom en dat in verband daarmee voorzieningen worden getroffen tegen invaliditeit;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

EERSTE AFDEELING.

Algemeene bepalingen. Organisatie.

Artikel 1.

Omschrijvingen.

In deze wet wordt verstaan onder:

de Bank: de Rijksverzekeringsbank;

Ongevallenfonds: het fonds, waarin gestort worden de gelden, aan de Bank toekomende krachtens de Ongevallenwet 1901;

Invaliditeitsfonds: het fonds, waarin gestort worden de gelden, aan de Bank toekomende krachtens deze wet;

Onzen Minister: Onze Minister, met de uitvoering van deze wet belast.

Artikel 1a.

Onder Nederlanders worden in deze wet begrepen Nederlandsche onderdanen ingevolge de wet van 10 Februari 1910 (*Staatsblad* n°. 55).

Artikel 1b.

Onder echtgenoot wordt in deze wet verstaan de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot.

Artikel 3.

Arbeider.

Onder arbeider wordt in deze wet verstaan ieder, die den leeftijd van 13 jaar heeft bereikt, niet in werkelijken militairen dienst is en in loondienst arbeid verricht binnen het Rijk en tegen loon van niet meer dan 1200 gulden per jaar.

Artikel 4.

Arbeid buiten het Rijk.

(1) Onder arbeider wordt in deze wet ook verstaan ieder, die in loondienst arbeid verricht buiten het Rijk doch overigens voldoet aan de bepalingen van het vorig artikel, mits hij dien arbeid verricht in een in Nederland gevestigde onderneming en hij:

a. binnen het Rijk woont, of

b. als schipper of schepeling dienst doet op een vaartuig, dat in den regel naar Nederland terugkeert.

Artikel 5.

Ontvangsten van derden. Voor de berekening van loon volgens deze wet worden mede gerekend ontvangsten van derden, welke van invloed zijn op de voorwaarden der arbeidsovereenkomst.

Artikel 6.

Loon in natura. (1) Bestaat het loon geheel in verstrekkingen in natura, dan wordt het geacht niet meer dan 1200 gulden per jaar te bedragen.
(2) Voor de toepassing van deze wet worden onder verstrekkingen in natura begrepen huisvesting en onderricht.

Artikel 7.

(1) Bestaat het loon gedeeltelijk in verstrekkingen in natura, dan wordt, zoo noodig, ter bepaling of het loon meer dan 1200 gulden per jaar bedraagt, de geldswaarde van die verstrekkingen in verband met de plaats van verstrekking geschat door den Raad van Arbeid.
(2) Ten aanzien van een schipper of schepeling wordt als plaats van verstrekking beschouwd de plaats, waar het vaartuig in den regel ligt, wanneer het niet vaart.

Artikel 8.

Wisselvallig loon. (1) Is het bedrag van het loon wisselvallig, dan geldt, ter bepaling of het loon meer dan 1200 gulden per jaar bedraagt, het gemiddeld inkomen over de laatste drie jaren, waarin wisselvallige inkomsten zijn genoten.
(2) Was het bedrag van het loon wisselvallig over een korter voorafgaand tijdvak dan drie jaren, dan geldt als loon het gemiddeld inkomen over dat kortere tijdvak.
(3) Indien niet over het geheele voorafgaande jaar wisselvallige inkomsten zijn genoten, wordt het bedrag van het loon door den Raad van Arbeid geschat. Deze schatting vervalt, zoodra de wisselvallige inkomsten over een vol jaar genoten zijn.

Artikel 9.

Gezamenlijk loon. (1) Het loon door verschillende personen te zamen onverdeeld genoten, wordt, ter bepaling of het loon meer dan 1200 gulden per jaar bedraagt, geacht door ieder voor een gelijk deel te zijn verdiend.
(2) Kinderen beneden 14 jaar blijven bij de berekening buiten aanmerking.
(3) Het eerste lid blijft buiten toepassing, indien blijkt van een andere verhouding dan in dat lid genoemd. Alsdan blijft ook het tweede lid buiten toepassing.

Artikel 10.

Werkgever. (1) Onder werkgever wordt in deze wet verstaan ieder, in wiens dienst arbeid wordt verricht door een arbeider.
(2) Wordt de arbeid verricht in dienst van twee of meer personen, dan is ieder hunner voor de nakoming der verplichtingen, bij of krachtens deze wet den werkgever opgelegd, aansprakelijk en is ieder hunner bevoegd tot het uitoefenen der rechten, bij of krachtens deze wet den werkgever toegekend.

Artikel 11.

Wettelijke vertegenwoordiger van werkgever. Heeft de werkgever een wettelijken vertegenwoordiger, dan is deze mede aansprakelijk voor het nakomen der verplichtingen bij of krachtens deze wet aan den werkgever opgelegd. De werkgever zelf is in dat geval niet aansprakelijk, indien de loonen der arbeiders niet door hem of op zijn last worden uitbetaald.

Artikel 14.

Schipper. De schipper of die dezen vervangt is ten aanzien van de arbeiders in dienst op het vaartuig, waarover hij het gezag voert, mede aansprakelijk voor het nakomen der verplichtingen bij of krachtens deze wet aan den werkgever opgelegd.

Artikel 14a.

Buitenslands gevestigde werkgever.

Ten aanzien van arbeiders, in dienst van een buitenslands gevestigden werkgever, wordt, voor zooveel betreft de uitvoering dezer wet, als werkgever beschouwd hij, die ter plaatse waar de werkzaamheden hier te lande worden verricht, met de leiding daarvan is belast.

Artikel 14b.

De werkgever, die binnen het Rijk geen woonplaats heeft, en niet overeenkomstig artikel 18 één of meer personen heeft aangewezen voor de nakoming der bij of krachtens deze wet hem ten aanzien van alle arbeiders in zijn dienst opgelegde verplichtingen, is verplicht een woonplaats binnen het Rijk te kiezen.

Artikel 15.

Rechtspersoon als werkgever.

Ten aanzien van arbeiders, in dienst van een wederkeerige verzekering- of waarborgmaatschappij, of van een rechtspersoonlijkheid bezittende instelling, worden de leden van het bestuur, voor zooveel betreft de uitvoering dezer wet, als werkgevers beschouwd.

Artikel 16.

Publiekrechtelijk lichaam als werkgever.

(1) Ten aanzien van arbeiders in dienst van het Rijk of van een ander publiekrechtelijk lichaam geldt, voor zooveel betreft de uitvoering dezer wet, als werkgever de persoon, die de onmiddellijke leiding heeft van den tak van dienst, waaraan de verzekerde is verbonden.

(3) Ten aanzien van arbeiders in dienst van het Rijk kan bij algemeenen maatregel van bestuur een andere regeling gemaakt worden.

Artikel 18.

Aanwijzing van een persoon, die als werkgever geldt.

(1) De werkgever is bevoegd een persoon in zijn dienst, die belast is met leiding of opzicht of uitsluitend met administratieve werkzaamheden, aan te wijzen voor de nakoming der bij of krachtens deze wet aan den werkgever opgelegde verplichtingen. De aanwijzing kan betrekking hebben op alle arbeiders, in dienst van den werkgever, of op een bepaald gedeelte dier arbeiders.

(2) De aanwijzing heeft geen kracht, als zij niet door den aangewezenen is medeondertekend. Zij kan door den werkgever worden ingetrokken en door den aangewezenen worden opgezegd. Zij vervalt, wanneer de aangewezenen niet meer in dienst van den werkgever is.

(3) Door aanwijzing overeenkomstig dit artikel geldt de aangewezenen, voor zooveel betreft de nakoming der hierboven bedoelde verplichtingen, als werkgever.

(4) Het formulier der aanwijzing wordt door Ons vastgesteld.

(5) De aanwijzing kan door den Verzekeringsraad, met ingang van den door dezen te bepalen, aan werkgever en aangewezenen mede te deelen dag, worden vervallen verklaard.

Artikel 18b.

Berekening van aantal weken.

Wanneer voor de toepassing dezer wet het aantal weken moet worden berekend, wordt een jaar gerekend op 52 weken, een kwartaal op 13 weken en een maand of een gedeelte van een maand, meer dan 28 dagen bedragend, op 4 weken.

Artikel 19.

Middelen.

(1) De middelen voor de dekking der uit te keeren renten, der te verlenen geneeskundige behandeling en toelagen en der administratiekosten worden gevonden door het heffen van premien van de verzekerden en van de werkgevers van verzekeringsplichtige arbeiders en door een jaarlijksche bijdrage van het Rijk gedurende vijf en zeventig jaar van tien miljoen gulden.

(2) De storting der Rijksbijdrage heeft voor het eerst plaats in de maand waarin artikel 30 in werking treedt, en verder jaarlijks in dezelfde maand.

(3) Het Rijk schiet aan het invaliditeitsfonds de gelden voor, noodig voor de uitgaven van dat fonds, zoolang dat fonds geen eigen middelen bezit.

(4) De krachtens het voorgaand lid voorgeschoten gelden worden met de renten, berekend tegen drie en een half ten honderd 's jaars, ingehouden van de eerste der Rijksbijdragen, in het eerste lid van dit artikel voorgeschreven.

Artikel 20.

Uitvoering der verzekering.

De uitvoering der verzekering wordt opgedragen aan het bestuur der Bank, aan de Verzekeringsraden en de Raden van Arbeid.

Artikel 21.

(1) In de gevallen, bedoeld in de artikelen 51; 156; 176; 208, tweede lid; 267; 282, tweeden volzin; 345, eerste en vierde lid; en 391a, treedt de Raad van Arbeid zelf op, behoudens het bepaalde in artikel 42 der Radenwet.

(2) Alle overige zaken, de uitvoering der verzekering betreffende, aan den Raad van Arbeid opgedragen, worden door het bestuur afgedaan.

(3) De Raad van Arbeid bepaalt onder goedkeuring van den Verzekeringsraad welke aangelegenheden als bedoeld in het vorige lid door den voorzitter zullen worden afgedaan. Het bestuur is bevoegd de afdoening van een bepaalde zaak aan zich te trekken.

(4) De voorzitter zorgt voor de afdoening van de zaken, die volgens de bepalingen dezer wet door het bestuur moeten worden afgedaan, zoolang de eerste zinsnede van het derde lid niet is uitgevoerd.

Artikel 22.

De Raden van Arbeid volgen bij de correspondentie met en het opzenden van stukken en rentekaarten aan het bestuur der Bank de voorschriften door dit bestuur gegeven.

Artikel 23.

Uitgaven en ontvangsten der Raden van Arbeid

(1) De kosten, welke voor de Raden van Arbeid voortvloeien uit bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften, worden door hen bij voorschot voldaan en komen ten laste der Bank.

(2) De wijze, waarop deze kosten worden vastgesteld of begroot, alsmede de wijze, waarop de vastgestelde of begroote kosten door de Bank aan de Raden van Arbeid worden terugbetaald, wordt door Ons geregeld.

(3) De wijze en tijd, waarop de Raden van Arbeid de door hen geïnde premiën aan het bestuur der Bank verantwoorden en het bedrag daarvan afdragen, wordt door Ons geregeld.

Artikel 24.

Bevoegdheid.

(1) Bevoegd is de Raad van Arbeid van het gebied waar de arbeider pleegt arbeid te verrichten.

(2) Wanneer hij geen arbeid pleegt te verrichten, of wel arbeid pleegt te verrichten in meer dan één gebied, of buiten het Rijk en wanneer het betreft het toezicht op of de geneeskundige behandeling van een arbeider aan wien invaliditeitsrente is toegekend of de toekenning of intrekking eener rente, is bevoegd de Raad van het gebied, waar de arbeider woont.

(3) Woont hij op een vaartuig, dan is bevoegd de Raad van het gebied, waar het vaartuig in den regel ligt wanneer het niet vaart.

(4) Is geen Raad bevoegd volgens de bepalingen der eerste drie leden, dan is bevoegd de Raad van het gebied waar de arbeider zijn werkelijk verblijf heeft, of, heeft hij zijn werkelijk

verblijf niet binnen het Rijk, de Raad van het gebied waar hij het laatst heeft gewoond.

(5) De bepalingen van dit artikel zijn mede van toepassing waar het betreft personen die niet arbeider zijn.

Artikel 24a.

Een vordering tot betwisting van de bevoegdheid van een Raad van Arbeid, op grond dat die Raad niet volgens het vorige artikel is aangewezen, is niet-ontvankelijk.

Artikel 25.

Algemeene maatregel van bestuur.

(1) Bij algemeenen maatregel van bestuur worden bepalingen vastgesteld betreffende:

b. het hooren van getuigen en deskundigen door het bestuur van de Bank of van een Raad van Arbeid of door een Raad van Arbeid of den voorzitter van een Raad van Arbeid, hunne verplichting om te verschijnen, en om, behoudens het verschooningsrecht, bedoeld bij het derde lid van artikel 66 van het Wetboek van Strafvordering, getuigenis af te leggen of diensten als deskundige te verleenen, de oproeping, de tegenwoordigheid van partijen bij het verhoor, het verhoor van getuigen of deskundigen van partijen, en de vergoeding voor reiskosten en voor tijdverlies;

*b*¹. de wijze, waarop registers van verzekeringsplichtigen bij de Raden van Arbeid worden ingericht en bijgehouden. Inrichting der registers naar het kaartenstelsel kan worden voorgeschreven;

c. de wijze, waarop rentekaarten, renteboekjes, verklaringen, kennisgevingen, bevelen, beslissingen en andere stukken worden uitgereikt aan den betrokkene, alsmede den dag, die als dag van uitreiking geldt; bij de regeling wordt in acht genomen, dat uitreiking ook mogelijk moet zijn, zonder medewerking van den betrokkene, of wanneer deze geen bekende woon- of verblijfplaats heeft;

d. het verzenden van stukken aan het bestuur van de Bank of van een Raad van Arbeid, of aan een Raad van Arbeid of den voorzitter van een Raad van Arbeid, en het doen van aanvragen, opgaven, verzoeken, mededeelingen en verklaringen aan het bestuur van de Bank of van een Raad van Arbeid of aan een Raad van Arbeid of den voorzitter van een Raad van Arbeid; bij de regeling wordt in acht genomen, dat zooveel mogelijk, en wanneer de betrokkene niet schrijven kan, altijd, gelegenheid moet bestaan de aanvragen, opgaven, verzoeken, mededeelingen en verklaringen mondeling of door een gemachtigde te doen;

e. het beginnen en eindigen van termijnen en mededeeling daarvan aan betrokkenen;

f. het geven van inlichtingen en herinneren aan bevoegdheden en verplichtingen door de Raden van Arbeid betreffende alles wat de uitvoering dezer wet betreft;

g. het doen van mededeelingen aan elkander door Bank, Verzeeringsraden en Raden van Arbeid;

h. de gevallen waarin en den maatstaf naar welken vergoeding voor reiskosten en vergoeding voor tijdverlies wordt verleend aan verzekerden die zich verplaatsen moeten om te voldoen aan een oproeping krachtens een bepaling van § 4 van Hoofdstuk II van de Tweede Afdeling gedaan, of om geneeskundig onderzocht of behandeld te worden, de gevallen waarin en de voorwaarden onder welke op die vergoeding voor reiskosten een voorschot kan worden gegeven alsmede de wijze, waarop het voorschot wordt verhaald, indien de reis niet gedaan wordt.

(2) Deze bepalingen kunnen verschillend zijn voor verschillende deelen des lands.

Artikel 26.

Aansprakelijkheid van het Rijk.

Het Rijk is zonder eenig voorbehoud aansprakelijk voor de betaling door de Bank van de ingevolge deze wet toegekende renten en uitkeeringen.

Artikel 27.

Zegel en registratie.

(1) Alle stukken opgemaakt ter uitvoering van bepalingen, bij of krachtens deze wet gegeven, zijn vrij van het recht van zegel en van de formaliteit van registratie.

(2) Het eerste lid is niet toepasselijk op dwangbevelen noch op verzoekschriften aan den burgerlijken rechter en de daarop verleende beschikkingen.

Artikel 27a.

Posterijen.

(1) De diensten, door de posterijen aan de Bank te bewijzen, worden door het Rijk bekostigd.

(2) Voor brieven en verdere stukken, welke den dienst der Bank en, voor zooveel betreft de uitvoering dezer wet, den dienst der Raden van Arbeid betreffen, wordt vrijstelling van port en, indien de afzender dit verlangt, van het recht verschuldigd voor de gewone aanteekening verleend.

(3) Ingeval van verlies van brieven of andere stukken, voor welke aanteekening geen recht is voldaan, is het Rijk geen schadevergoeding verschuldigd.

TWEDE AFDEELING.

Van de verzekering van een rente.

HOOFDSTUK I.

Van den omvang der verzekering.

§ 1. *Van de verplichte verzekering.***Artikel 30.**

Verplichte verzekering.

(1) Ieder arbeider — voor zoover hij niet in deze wet is uitgezonderd of krachtens haar van den verzekeringsplicht is vrijgesteld — is verplicht om zich te verzekeren overeenkomstig het in deze wet bepaalde.

(2) In de gevallen bij deze wet bepaald, heeft de verplicht-verzekerde recht op een rente (verplichte rente) ingeval van invaliditeit en na het bereiken van den 70-jarigen leeftijd.

(3) In de gevallen, bij deze wet bepaald, hebben bovendien zijne kinderen beneden 13 jaar recht op een rente (weezen-rente).

A. Uitzonderingen op, voortduren van- en vrijstelling van verzekeringsplicht.

Artikel 31.

Arbeid van korten duur.

Niet verzekeringsplichtig is de arbeider, die niet reeds verplicht-verzekerd is en die, niet bij wijze van beroep, tegen loon arbeid verricht, wanneer hij alleen in buitengewone gevallen tegen loon arbeid van korten duur verricht.

Artikel 31a.

35 jaar.

Niet verzekeringsplichtig is de arbeider, die den leeftijd van 35 jaar bereikt heeft en niet reeds verplicht-verzekerd is.

Artikel 31b.

Invalide.

Niet verzekeringsplichtig is de arbeider, die invalide is en niet reeds verplicht-verzekerd is.

Artikel 32.

Pensioengerechtigde.

Niet verzekeringsplichtig is de arbeider wien door het Rijk pensioen is verzekerd.

Artikel 33.

(1) Niet verzekeringsplichtig is de arbeider in dienst van een publiekrechtelijk lichaam, wien door den werkgever bij verordening pensioen is verzekerd bij invaliditeit en ouderdom, indien door Ons verklaard is, dat de verordening aan de wettelijke vereischten voldoet, en dat de uitkeering der pensioenen voldoende gewaarborgd is.

(2) De verordening moet voldoen aan de volgende vereischten:

a. voor het aannemen van invaliditeit worden geen strengere eischen gesteld dan bij deze wet;

b. het recht op ouderdomspensioen wordt niet op lateren leeftijd verkregen dan volgens deze wet;

c. het weezenpensioen eindigt niet vóór het bereiken van den leeftijd van 13 jaar;

d. de regeling is voor de verzekerden gemiddeld ten minste even gunstig als die van deze wet, met dien verstande, dat voordeelen, aan de weduwe van den arbeider toegekend, beschouwd worden aan den arbeider zelf en zijne weezen te zijn verzekerd;

e. voor het geval, dat de dienst verlaten wordt voordat recht op een voortdurend pensioen van althans f 104 per jaar is verkregen, is de uitbetaling verzekerd van het bedrag, bedoeld in het derde lid van artikel 33*a*.

(3) De verklaring dat de verordening aan de wettelijke vereischten voldoet, en dat de uitkeering der pensioenen voldoende gewaarborgd is, kan door Ons worden ingetrokken.

(4) Wanneer de verklaring door Ons ingetrokken wordt, gaan de uit de verordening voortspruitende verplichtingen tegenover de verzekerden over op de Bank en is het betrokken publiekrechtelijk lichaam verplicht de Bank deswege schadeloos te stellen met inachtneming van hetgeen te dien aanzien bij de wet zal worden bepaald.

Artikel 33*a*.

(1) De arbeider, die onder het voorgaand artikel valt, doch krachtens artikel 42 verzekeringsplichtig blijft, is over den tijd, gedurende welken de in het voorgaand artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing is, van rechtswege ontheven van de verplichting om premie te betalen. Betaalt hij niettemin over dien tijd premiën, dan worden, indien het derde lid van dit artikel te zijnen aanzien wordt toegepast, die premiën niet in aanmerking gebracht voor de berekening van den wachttijd en de bepaling van het rentebedrag, maar wordt na het verlaten van den dienst van het publiekrechtelijk lichaam de waarde van die premiën door de Bank aan hem uitgekeerd.

(2) De arbeider, die onder het voorgaand artikel valt, op het tijdstip, waarop de in dat artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing werd, niet verplicht-verzekerd was en den in dat artikel bedoelden dienst zonder een voortdurend pensioen van althans f 104 per jaar verlaat, wordt geacht verplicht-verzekerd te zijn geweest gedurende den tijd, dat de in het voorgaand artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing was.

(3) Voor den arbeider, die zonder een voortdurend pensioen van althans f 104 per jaar, den dienst van het publiekrechtelijk lichaam verlaat, worden door dat lichaam premiën betaald over het aantal volle kalenderweken, verlopen nadat de arbeider den leeftijd van 13 jaar bereikte en gedurende welke de in het voorgaand artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing was.

(4) De betaling van de premiën geschiedt in de loonklasse of in de loonklassen waartoe de arbeider in de weken, waarover

de betaling plaats heeft, successievelijk behoorde. Het publiekrechtelijk lichaam keert aan de Bank het daarvoor noodige bedrag uit. Dit bedrag wordt vastgesteld, en de uitkeering geschiedt, naar regelen, bij algemeenen maatregel van bestuur te stellen.

(5) Het bestuur der Bank draagt zorg voor het opmaken en uitreiken van een rentekaart en van een renteboekje, uit welk een en ander van de betaalde premiën blijkt.

(6) De bepalingen van dit artikel gelden niet voor hen, die bij den aanvang van hun dienst bij het publiekrechtelijk lichaam in het genot zijn van voortdurend pensioen van ten minste 104 gulden per jaar.

Artikel 33b.

Niet verzekeringsplichtig is de arbeider in dienst van een ondernemer van een spoorwegdienst, als bedoeld bij de wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) tot regeling van den dienst en het gebruik der spoorwegen, en voor wien een regeling betreffende pensioen bij invaliditeit en ouderdom is vervat in een bij de wet bekrachtigde regeling of in een zijne dienstvoorwaarden betreffend reglement. Echter geldt in het laatstgenoemd geval de uitzondering alleen, indien het bedoelde reglement is vastgesteld hetzij door de bestuurders van den spoorwegdienst in overeenstemming met den met de uitvoering der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) belasten Minister, hetzij door dezen krachtens bij algemeenen maatregel van bestuur verleende bevoegdheid.

Artikel 34.

(1) Niet verzekeringsplichtig is de arbeider, voor wien de voorwaarden voor een pensioen bij invaliditeit en ouderdom publiekrechtelijk zijn geregeld, indien door Ons is verklaard, dat de regeling aan de wettelijke vereischten voldoet, en dat de uitkeering der pensioenen voldoende gewaarborgd is.

(2) De bepalingen van het tweede, derde en vierde lid van artikel 33 zijn van toepassing.